

Timo pe paper pinim ke Páu mundo

Peteīhar ke

Ese ok ta pe Jesu kotyhar ta ixo. Ame'ē ta pe Tupā je'ēha ke Timo mu'e mu'e ixo. Jy'ariha renda pe Jesu kotyhar ta jy'ar rahā, myja katu a'eta ixo my. Ame'ē rehe har Timo pe Páu mujekwa tar katu. Jesu kotyhar tama'e kapitā ta ke Timo mu'am rahā, myja mele'ē sawa'e katu my? Ame'ē rehe har a'e mujekwa tar katu ipe tī. Timo py'a ke a'e mātā tar katu. Muhury tar katu tī. A'erehe kome'ē paper pinim ke Páu mondo ipe. Peteīhar ke.

Timo pe paper pinim ke Páu mundo

1 ¹⁻²Timo! Ko nde pe paper pinim ihē amondo axo. Ihē Páu. Jesu mundo ame'ē ke ihē. Tupā je'ēha rupi myrandu katu ihē apandu pandu. Aja Jesu Kirisutu putar tī. A'e jwyriha rehe jaharō katu jaxo. Tupā jande muhāha a'e.

Ihē aja Tupā rehe nde erejurujar katu tī. A'erehe ihē ra'yr te aja nde.

Tupā jande pái keruhū. Jesu jandema'e sawa'e te. Mā peja nde rehe a'eta ipy'a katu te hū. Mā peja nde rehe a'eta pyrara usak tī. Mā peja nde py'a ke a'eta muhury katu tī.

Te'e mu'e ame'ē ta rehe ehendu ym

³Timo! Nde pe ihē apandu kwe. Masendo ywy pe ihē aho tate rahā, kuja nde pe ihē apandu. “Ese ok ta pe epyta rī” aja. Apo nde erepyta we rī, aja ihē aputar rī. Pep amō ta te'e mu'e ixo. “Mā peja pemu'e ym” aja epandu a'eta pe. ⁴Kuja epandu tī:

—Ymanihar jundéu ramüi ta ukwaha ke pemu'e ym. Ame'ē ta hamüi ta rer rehe har pemu'e ym tī. Māte hū te'e ame'ē ta hamüi ta rer ihī. Ame'ē rehe har jundéu awa ta je'ē hātā tā jō. Ame'ē ke Tupā putar ame'ē ke mujekwa ym ngā pe. Tupā rehe amō jurujar katu rahā, Tupā putar ame'ē ke a'e ukwa katu — aja me'ē te'e mu'eha ta pe epandu katu.

5 Aja me'ē nde erepandu rahā, upa Jesu kotyhar ta ipy'a katu ta a'leta juehe. A'eta py'a Tupā juhyk, a'rehehe ipy'a katu ta a'eta juehe. Katu a'eta ma'ema'e, aja ukwa katuha namō a'eta ipy'a katu ta a'eta juehe. Jetehar Tupā rehe a'eta jurujar katu, a'rehehe a'eta ipy'a katu ta a'eta juehe tī.

6 Katu ixoha ngi amō ta ipy'a ke muruwak mondo. Katu ym ame'ē pe muruwak mondo. Je'ēha te'e reko. Ame'ē pe muruwak mondo. 7 Tupā je'ēha ke a'eta mu'e tar katu. Anī. Ame'ē ke a'eta ukwa ym. “Tupā je'ēha rehe har japandu pandu katu te” aja a'eta pandu naī. A'eta atu ukwaha ke pandu pandu tī. Anī. Ukwa ai te'e.

8 Je'ēha ke Moise pe Tupā muwyr. Katu te ame'ē ke ame'ē. Ame'ē namō juehe har jumujekwa rahā, katu tiki, aja jakwa. 9 Amō katu ame'ē ke ma'ema'e ame'ē ta pe je'ēha ke amō mupinim. Anī. Aja ym. Aja jakwa katu. Katu ame'ē ke ma'ema'e rahā, je'ēha rehe hēndu katu. A'rehehe ame'ē ta pe amō je'ēha ke amō mupinim ym. Je'ēha rehe hēndu ym ame'ē ta pe a'e mupinim. Kapitā keruhū je'ēha rehe hēndu ym ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Tupā nixói te, aja ukwa ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Tupā rehe jurujar ym ame'ē ta pe mupinim tī. Tupā rehe ipy'a ym ame'ē ta pe mupinim tī. Ipái ta ke jukwa ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Imāi ta ke jukwa ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Amō ta ke jukwa ame'ē ta pe a'e mupinim tī.

10 Amō sawa'e ta rehe kūjā ta ka'u te'e ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Amō kūjā ta rehe sawa'e ta ka'u te'e ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Sawa'e ta pame te'e jumusarái ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Kūjā ta pame te'e jumusarái ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Sawa'e ta pame te'e amō ta mukanim raho. Aja paraky te'e aja ame'ē ke muruwak. Ame'ē mukanim raho ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Je'ē te'e ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Amō ta rehe har te'e pandu. Ame'ē ta pe a'e mupinim tī. Upa mu'e katu ame'ē ke rehe hēndu ym ame'ē ta pe a'e mupinim tī. 11 Ame'ē mu'e katuha jamujekwa. Myrandu katu ke japandu rahā, ame'ē ke jamujekwa. Myrandu katu ihē pe Tupā muwyr. Ame'ē ke ngā pe ihē apandu pandu. Tupā riki katu te ame'ē ke a'e. A'e pe jō japandu: “Ne jō riki katu te me'ē ke” aja.

Ihē rehe Jesu Kirisutu pyrara usak

12 Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te je'eha ke amō ta pe ihē apandu pandu. A'erehe pyrātāha ke ihē pe a'e muwyr. Aja rahā, a'e je'eha ke ihē apandu katu. A'erehe: “Ne jō riki katu te me'ē ke” aja ihē apandu ipe. A'e pandu ame'ē ke ihē amal'ema'e ta, aja a'e ukwa katu. A'erehe: “Ne jō riki katu te me'ē ke” aja ihē apandu ipe tī. Pe, a'e pandu: “Myrandu katu epandu echo” aja ihē pe, a'erehe: “Ne jō riki katu te me'ē ke” aja ihē apandu ipe tī.

13 Yman riki katu ym ihē aje'ē je'ē ehe har. Anī. “Myrandu katu ke epandu echo” aja ihē pe a'e pandu. Ihē aparahy ehe tī. Jurujar katu ehe ame'ē ta ke ihē amupyrara hū tī. Ihē ajurujar ym we ehe rī, a'erehe ihē akwa ym ha rupi upa aja me'ē Jesu kotyhar ta ke ihē amupyrara. Ihē akwa ym ha rupi ihē amupyrara, a'erehe ihē rehe a'e pyrara usak. **14** Jete! I'ar koty te we hū ihē rehe jandema'e sawa'e te ipy'a katu te hū. A'erehe ihē ajurujar katu ehe. A'erehe inamō ihē juehe katu ihē axo. A'erehe ihē apy'a katu ehe.

15 Apo nde pe ihē apandu. Ame'ē ke jetehar te ke. Upa ngā jurujar katu ehe rahā, katu tiki. Kuja. Kome'ē ywy keruhū rehe Jesu Kirisutu uhyk uwyr. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ē ta ke a'e muhā katu ta uwyr. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ē ta ngi har ihē riki katu ym te ame'ē ke. **16** A'erehe ihē rehe Tupā pyrara usak. Katu ym te riki ihē. Ma'e aka'lū te'eha ke ihē ma'ema'e. Anī. A'e je'ē ym. Ihē rehe tapijar te'e we a'e pyrara usak. Aja ngā pe Tupā mujekwa rahā, ihē aja upa amō ta rehe a'e pyrara usak ta katu tī. Aja ngā ukwa katu ta. Ihē raikwer rupi Jesu rehe jurujar katu ame'ē ta rehe a'e pyrara ta usak tī. Aleta ke a'e muhā katu ta tī. **17** Mā peja Tupā rehe har katu japandu apo. “A'e jō riki katu te ame'ē ke a'e” aja. Mā peja aja te'eha japandu.

A'e riki kapitā keruhū te! Aja te'eha a'e.

Uhā te hū ame'ē ke a'e.

Usak ym te awa ehe.

A'e jō riki Tupā te! A'erehe: “A'e jō riki katu te me'ē ke a'e.”

Mā peja aja te'eha japandu. Amen. Ame'ē je'ēha: “A'e tī” aja.

Timo! Tupā je'ēha ke epandu katu

18 Timo! Ihē ra'yur aja nde. Yman nde rehe har Tupā je'ēha pandu ame'ē ke mujekwa. Kuja:

—Nde rehe Tupā usak katu, a'erehe a'e je'ēha ke nde erepandu ta ereho — aja.

Ame'ē panduha rehe ekwa ekwa exo apo. Ame'ē panduha namō nde py'a emātā. Aja rahā, ngā pe Tupā je'ēha ke nde erepandu pandu katu ta tī. ¹⁹Nde erejurujar katuha ke ehijar ym. Nde py'a ke Tupā juhyk, aja nde erekwaha namō exo katu. Amō ta aja ym ixo tī. A'erehe ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e rī. A'erehe Tupā rehe jurujar katuha ke hijar oho. ²⁰Imenéu hijar oho a'e tī. Amō Arexan hijar oho tī. Tupā rehe jurujar ym, amelē ta koty a'eta ke ihē amondo. Satana riki jurujar ym ame'ē tama'e kapitam. (Ājā ramūi a'e.) Pe, Imenéu ta ke a'e mupyrara ta. Aja rahā Tupā rehe Imenéu ta juru ai ym ta. (Mā peja Imenéu ta aja ym nde tī.)

Tupā rehe ipy'a ke moī moī ame'ē rehe har

2 ¹Pe, ma'e ke nde pe ihē apandu ta. Ko apandu py nde pe. Jesu kotyhar ta pe kuja epandu:

—Upa katu te amō ta rehe har Tupā namō pepandu pandu. “Amō ta rehe pehaihu katu” aja Tupā pe pepandu. Pe, amō ta rehe a'eta haihu katu rahā: “Ne jō riki katu te me'lē ke” aja pepandu ipe.

²Kapitā keruhū ta rehe har Tupā namō pepandu tī. Upa katu te kapitā ta rehe har Tupā namō pepandu tī. Upa katu te je'ēha te reko ame'ē ta rehe har Tupā namō pepandu tī. Aja rahā, johu jande amō ywy pe har ta namō jajumai ym ha rupi jaxo katu ta. Aja Tupā rehe jande py'a jamoī moī katu ta. Katu jaxoha aja amō ta ukwa ta tī. Aja jaxo ta tī — aja Jesu kotyhar ta pe epandu.

³Aja me'lē upa amō ta rehe har Tupā namō amō pandu rahā, katu tiki. Aja pexo rahā, ame'ē ke Tupā putar katu. A'e riki jande muhāha.

⁴Upa katu te awa ta ke a'e muhā tar katu. Je'ēha jetehar te ke upa katu te awa ta ukwa katu te, aja a'e putar katu tī. ⁵Tupā peteīhar a'e. Ma'e ka'u te'eha ke awa ta ma'ema'e. A'erehe Tupā parahy ngā rehe. A'erehe ame'ē ke amō mukatu uwyr. Mukatuhā peteīhar a'e tī. Jesu Kirisutu a'e. Awa te'e a'e tī. Kirisutu mukatu, a'erehe Tupā namō awa ta juehe katu ixo. ⁶A'e manō. Aja upa katu te awa ta ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke rehe a'e muhepy. Aja awa ta ke a'e muhā katu. Aja Tupā mujekwa rahā, upa katu te awa ta ke a'e muhā tar katu, aja a'e mujekwa katu. A'e putar, a'erehe a'e mujekwa katu. ⁷Upa katu te awa ta ke Tupā muhā tar katu, a'erehe jundéu awa aja ym ame'ē ta pe ihē ke a'e mondo. Te'e ym ihē. Jetehar te ke ihē apandu. A'e

mondo ame'ẽ ke ihẽ. Mu'eha ke ihẽ tĩ. "Jesu rehe pejurujar katu" aja jundéu awa aja ym ame'ẽ ta pe ihẽ apandu. "Je'ẽha jetehar te ke rehe pejurujar katu" aja ihẽ apandu ngã pe tĩ.

⁸Jesu kotoyhar tama'e jy'ariha renda pe Jesu kotoyhar ta jy'ar oho rahã, sawa'e ta riki Tupã namõ pandu pandu. Aja ihẽ aputar. Tupã rehe sawa'e ipy'a katu te ame'ẽ ke ihẽ aputar. Amõ ta rehe parahyha nixói, aja Tupã namõ pandu pandu, aja ihẽ aputar tĩ. Je'ẽ hâtã tã amõ ta jupe aja ym ha namõ Tupã namõ pandu pandu, aja ihẽ aputar tĩ.

⁹Sawa'e ta aja kûjã ta tĩ. Jesu kotoyhar tama'e jy'ariha renda pe Tupã rehe ipy'a ke kûjã ta moõ moõ oho rahã, kuja ihẽ aputar. Ima'e mundeha namõ amõ ta ke muhxixi ym rahã, katu tiki. Upa ukwa katuha namõ ima'e ke munde. Kuja rahã katu ym. I'a ke mukatu jõ. Aja: "Mã! Katukwer" aja amõ ta pandu. Ame'ẽ ke kûjã ta putar rahã, katu ym tiki. Ko itatawa ke te'e ma'e ke mujã, ame'ẽ ke namõ wata. Ko mâte hũ pu'yir namõ wata. Ko ima'e mundeha hepy hũ ame'ẽ namõ jõ wata tĩ. Aja: "Mã! Katukwer" aja amõ ta pandu. Ame'ẽ ke kûjã ta putar rahã, katu ym tiki. Upa aja me'ẽ rahã, juehe har katuha mujesak tar katu ngã pe. A'erehe katu ym.

¹⁰Kuja katu. Amõ ta rehe katu ame'ẽ ke kûjã ta ma'ema'e rahã, katu tiki. Aja: "Tupã rehe ihẽ apy'a katu" aja pandu ixo. ¹¹Tupã je'ẽha ke amõ mu'e rahã, pandu ym ha namõ kûjã ta jumu'e. Aja rahã, katu tiki. Ixawa'e ta rehe hindu katu rahã, katu tiki tĩ.

¹²Kûjã ta pe ihẽ apandu:

—Sawa'e ta pe Tupã je'ẽha ke pemu'e ym. Pehendu te'e pehẽ pexo. Mã peja sawa'e tama'e kapitã ta aja ym pehẽ — aja kûjã ta pe ihẽ apandu.

¹³Yman Anã ke Tupã mujã py. A'engi Ewa ke a'e mujã tĩ. (A'erehe mã peja sawa'e tama'e kapitã ta aja ym kûjã ta ixo.) ¹⁴Amõ we tĩ. Anã ke Satana muka'u te'e ym. (Ãjã ramui a'e.) Kûjã ke a'e muka'u te'e. Pe, ma'e ka'u te'eha ke kûjã ma'e. (Tupã rehe a'e hindu ym. A'erehe mã peja sawa'e tama'e kapitã ta aja ym kûjã ta ixo.) ¹⁵Pe, Tupã pandu: "Kûjã ta imembyr rahã, mã peja ahy ngã pe" aja. (Ame'ẽ imembyriha riki kûjãma'e ma'ema'eha. Sawa'e ke mu'eha anã.) Pe, kûjã ta ke Tupã muhã katu ta tĩ. Jesu rehe tapijar te'e we a'eta jurujar katu rahã, a'eta ke Tupã muhã katu ta tĩ. Tapijar te'e we ipy'a katu ehe rahã, aja tĩ. Muhã katu ta tĩ. Tapijar te'e we ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ym. Upa ukwa katuha namõ katu ixo rahã, aja tĩ. Muhã katu ta tĩ.

Jesu kotoyhar tama'e kapitā rehe har

3 ¹Apo ihē apandu ame'ē ke jetehar te riki. Amō sawa'e Jesu kotoyhar tama'e kapitā wan ta rahā, katu tiki. Aja rahā, parakyha katu ame'ē ke a'e putar katu. ²Jesu kotoyhar tama'e kapitā a'e. A'erehe nixói ma'e je'ēha ipe aja amō ta ukwa rahā, katu tiki. Kuja katu tiki tī. Ko hakehar peteīhar namō jō ixo. Ko kawī ngi ka'u ym ame'ē ke a'e tī. Ko upa ukwa katuha namō ixo ame'ē ke a'e tī. “Sawa'e katu” aja ehe har amō ta ukwa ame'ē ke a'e tī. Jesu kotoyhar ta rehe usak ramō te tī. Ame'ē ta ke hok pe mupyta katu rahā, katu tiki tī. Ko Tupā je'ēha ke mu'e katu ame'ē ke rahā, katu tiki tī. ³Ko kawī ke u'u hū ym ame'ē ke a'e tī. Ko sawa'e parahy war ym ame'ē ke a'e tī. Ko sawa'e hury katu ame'ē ke a'e tī. Ko jumai tar ym ame'ē ke a'e tī. Ko tamatarer rehe jō ipy'a moī moī ym ame'ē ke a'e tī. ⁴Ko hok wyr pe har ta rehe usak usak katu ame'ē ke a'e tī. Pe, ta'yrr ta ke muhendu katu juehe ame'ē ke a'e tī. Tajyr ta ke aja tī. Aja rahā pahar parahy ym ha namō ta'yrr ta hendu katu ehe. Tajyr ta aja tī. Hindu katu ehe tī.

⁵Myja hok wyr pe har ta rehe usak usak katu my? Ame'ē ke ukwa ym rahā, marā ka ym Jesu kotoyhar ta rehe usak katuha. (Usak katu ym ta ngā rehe tī. Aja me'ē sawa'e ke emu'am ym. Jesu kotoyhar tama'e kapitā, aja emu'am ym.) ⁶Kuja katu tiki tī. Ko Jesu rehe jurujar katu ramō te, aja ym ame'ē ke a'e. A'e riki kapitā rahā, katu te ame'ē ke a'e jupe, aja ukwa ta nahā my? Aja rahā, a'e ke Tupā mupyrara ta. Yman Satana aja, apo a'e ke Tupā mupyrara ta tī. Yman katu te ame'ē ke a'e aja Satana ukwa jupe rahā, Tupā pandu: “Nde katu ym.” Pe, mupyrara. (Ãjā ramūi a'e.)

⁷Kuja katu tiki tī. “Sawa'e katu ame'ē ke ko” aja Jesu rehe jurujar ym ame'ē ta ukwa. Aja rahā: “Mā ihē ke amō ta putar ym” aja pyai ym ta a'e. Aja pyai ixo rahā, ame'ē sawa'ema'e parakyha ke Satana mujixer ta nahā my. Jesu kotoyhar ta rehe usak usak ixo, ame'ē riki ame'ē sawa'ema'e parakyha. (A'erehe sawa'e katu ame'ē ke emu'am. Jesu kotoyhar tama'e kapitā aja emu'am.)

Jesu kotoyhar ta rehe haihu katu ame'ē ta rehe har

⁸Jesu kotoyhar ta rehe amō ta haihu katu. Ame'ē ta riki sawa'e katu ame'ē ke rahā, katu tiki. Mokōi ukwaha namō ixo ym rahā, katu tiki tī. Kuja katu tiki tī. Ko kawī u'u hū ym ame'ē ke a'e tī. Ko tamatarer rehe jō ipy'a moī moī ym ame'ē ke a'e tī. ⁹Ko Jesu rehe har jande pe

Tupā mujekwa, ame'ē rehe jajurujar katu. Ame'ē rehe tapijar te'e we a'e jurujar katu ame'ē ke a'e tī. Katu ame'ē ke ma'ema'e tī. Aja ukwa katuha namō tapijar te'e we jurujar katu ehe tī. ¹⁰Ehe har Jesu kotyhar ta ukwa py ta me'ē te'e. “Sawa'e katu ame'ē ke ko” aja ehe har a'eta ukwa katu rahā, Jesu kotyhar ta rehe ame'ē sawa'e haihu katu ta.

¹¹Pesarahā! Ame'ē ta aja hakehar ta tī. Haihu katu ame'ē ta rakehar ta ke. “Hakehar katu” aja amō ta pandu rahā, katu tiki. Kuja katu tiki tī. Ko ma'e ke amō amō rok pe pandu ym oho ame'ē ke a'e tī. Ko kawī ngi ka'u ym ame'ē ke a'e tī. Ko ma'e mukanīha nixói ipe tī. Aja ame'ē hakehar rahā, katu tiki tī. (Aja me'ē sawa'e ke emu'am. Jesu kotyhar ta rehe haihu katu, aja emu'am.)

¹²Pesarahā! Jesu kotyhar ta rehe amō haihu katu rahā, hakehar peteihar namō jō ixo. Aja rahā, katu tiki. Kuja katu tiki tī. Ta'yr ta ke mu'e katu tī. Aja rahā, a'eta hendu katu ehe tī. Tajyr ta ke aja tī. Mu'e katu tī. Aja rahā, ame'ē ta hendu katu ta ehe tī. Upa hok wyr pe har ta rehe a'e usak usak katu ixo tī. ¹³Pe, haihu katu ame'ē ta paraky katu rahā: “A'eta riki katu” aja amō ta pandu ta. Aja rahā: “Jesu Kirisutu rehe jajurujar katu, a'erehe ixotyhar ta ke jande” aja ame'ē ta ngā pe pandu katu tī. Kyje ym ha namō ngā pe pandu katu ta. (Aja me'ē sawa'e ke emu'am. Jesu kotyhar ta rehe haihu katu, aja emu'am.)

Jesu rehe har Tupā mujekwa katu ngā pe

¹⁴Timo! Esarahā! Ko paper pinim nde pe ihē amondo axo. Pahar nde koty ihē asak ta aho. Aja ihē akwa. ¹⁵Kowe ihē axo rahā, ma'e ke kome'ē paper pinim mujekwa ta nde pe. A'erehe nde pe ihē amupinim aī. Kuja nde pe mujekwa ta. Myja Tupā kotyhar ta ixo katu ta my? (Ame'ē ke amujekwa katu ta nde pe. A'erehe ko amupinim aī.) Tupā ixuwe katu ixo ame'ē ke a'e. Jurujar katu ehe, ame'ē ta ixotyhar ta ke. A'eta namō Tupā je'ēha pyta katu. Ame'ē ke a'eta pandu katu tī. ¹⁶Ame'ē je'ēha rehe jajurujar katu ame'ē ke katu te ame'ē ke. Yman ame'ē ke mujekwa ym rī. Ame'ē ke jande pe Tupā mujekwa apo 'y. Kuja:

“Awa aja imāi pusu ngi Jesu u'ar.

Nixói te ma'e ka'u te'eha ma'eha ipe, aja Tupā'ā mujekwa ngā pe. Tupā je'ēha rahoha ta usak ehe tī.

Amō amō ta renda rupi ehe har ngā pandu pandu oho.

Heta kome'ē ywy keruhū pe har ta jurujar katu ehe.

Pe, ywa pe a'e ke Tupā mujywyr raho.”

Mu'eharan ta rehe har ihē amujekwa ta

4 ¹Kuja Tupā'ã mujekwa katu:

—'Ar rehe angaha uhyk tate rahā, Jesu rehe jurujar katuha ke amō amō ta hijar ta oho. Ājā ta mujekwa ame'ẽ ke rehe a'eta hendu katu ta. A'eta jumu'e ta oho tī — aja mujekwa.

²Ājā ta mujekwa ame'ẽ ke mu'eharan ta mu'e. Te'e pandu ame'ẽ ta ke a'eta. Te'eha mu'e. Aja ngā ke a'eta muka'u te'e. Aja rahā, katu ym, aja a'eta ukwa katu. Anī. Huxī ym. Anī. A'eta mu'e we rī.

³A'eta pandu naī:

—Pejumendar ym. Kūjā ke pepyhyk ym tī. Amō amō ma'e pehē mi'u ke pe'u ym tī — aja pandu naī.

Anī. Ame'ẽ mi'u ke awa u'u katu aja Tupā mujā jande pe.

Jumendar rahā, katu tī. Aja yman Tupā mujekwa katu tī.

—Jande pái keruhū! Jande pe jande mi'u nde eremuwyr katu. A'erehe ne jō riki katu te ame'ẽ ke — aja Tupā pe Jesu kotyhar ta pandu.

Pe, u'u katu. Jetehar te ke ukwa katu tī. A'erehe u'u katu. ⁴Upa katu te ngā mi'u awa u'u katu aja Tupā mujā katu jande pe. Ame'ẽ rehe: "Katu tiki" aja Tupā pe japandu, pe, ja'u katu. Ame'ẽ rehe: "Ja'u ym" aja mā peja japandu ym.

Jumendar rahā, katu tī. Kūjā ke pyhyk rahā, katu tī. Aja yman Tupā mujekwa tī. ⁵Upa jande mi'u ja'u katu, aja Tupā je'ēha rehe amō mupinim. Jande ja'u rahā: "Katu tiki" aja Tupā pe japandu tī. A'erehe upa jande mi'u ja'u katu aja Tupā mujā jande pe. Jajumendar rahā, katu tiki tī. Kūjā pyhyk rahā, katu tiki tī.

Jesuma'e miasu ke

⁶Ame'ẽ mu'eharan ta rehe har Jesu kotyhar ta pe nde eremujekwa rahā, miasu katu nde. Jesu Kirisutuma'e miasu ke nde. Tupā rehe har amō ta pandu pandu nde pe. Nde erehendu katu ehe. Tapijar te'e we nde erejumu'e erexo. Aja rahā, nde erekwa katu ta. Jetehar te ke nde pe amō ta mu'e mu'e tī. Nde erejurujar katu ehe tī. Ame'ẽ ke rehe tapijar te'e we nde erejumu'e erexo tī. Upa aja me'ẽ rahā, miasu katu riki nde. ⁷Ymanihar jundéu awa ramūi ta panduha ke emu'e ym. Ame'ẽ riki Tupā rehe har mujekwa ym ngā pe. Jupe te'e je'ẽ je'ẽ ixo ame'ẽ ke ame'ẽ. Katu ym aja. Nde py'a ke tapijar te'e we emātā katu exo rī. Aja rahā, Tupā rehe har nde erekwa katu te we rī.

⁸Awa jumuwewi wewi katu rahā, pyrātā katu jupe. Ame'ē riki katu we. Amō katu te. Kuja. Tupā rehe har amō ukwa katu te we rahā, ame'ē riki i'ar kotoy te we katuha. Aja rahā, Tupā usak katu ehe apo. Pe, yman rahā, inamō a'e ixo ta. ⁹Ame'ē je'ēha riki jetehar te ke. Upa ngā jurujar katu ehe rahā, katu tiki. ¹⁰A'erehe japaraky hū. A'le je'ēha ke ngā pe japandu pandu hū. Ame'ē riki jandema'e parakyha. Tupā rehe jajurujar katu, a'erehe je'ēha ke japandu pandu we rī. Tupā riki ixuwe katu te hū ame'ē ke a'e. Upa ngā ke a'e muhā katu. Jete riki. Jurujar katu ehe ame'ē ta ke a'e muhā katu.

¹¹Timo! Nde pe ihē apandu ame'ē ke ngā pe epandu katu. Emu'e katu tī. ¹²Nde riki ta'ynuhu. A'erehe myja katuha namō awa ixo katu my? Ame'ē ke emujekwa katu Jesu kotoyhar ta pe. Aja rahā, nde aja a'eta tī. Nde aja jetehar te ke jō a'eta pandu ta tī. Nde aja a'eta katu ixo ta tī. Nde aja amō ta rehe a'eta ipy'a katu ta tī. Nde aja Tupā rehe tapijar te'e we

(1 Timo 4.11-13)

a'eta jurujar katu ta tī. Nde aja ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'ema'e ym ta tī. Upa aja rahā: "Mā! Ta'ynuhu a'e. A'erehe ukwa ym" aja ym pandu.

¹³Nde rehe ihē ahyk ym we oho rī. A'erehe Jesu kotoyhar ta jy'lar rahā, Tupā je'eha ke epandu pandu ngā pe rī. Emujekwa katu ngā pe tī. Emu'e katu ngā pe tī. ¹⁴Nema'e parakyha ke nde pe Tupā mujekwa. A'e je'eha ke nde erepandu pandu. Ame'ē riki nema'e parakyha. Ne ākā rehe ipo ke tamūi ta mujar rahā, nema'e parakyha ke nde pe me'ē. Arahā ame'ē rehe har Tupā je'eha pandu ame'ē ta pandu tī. Ame'ē parakyha ke tapijar te'e we ema'ema'e katu. (Tupā je'eha ke nde erepandu pandu, ame'ē riki nema'e parakyha ke.) ¹⁵Upa ihē apandu ame'ē ke ema'ema'e katu. Upa nde erekwa katuha namō ema'ema'e katu tī. Aja rahā, katu ame'ē ke nde erema'ema'e katu te we rī, aja ngā pe nde eremujeckwa ta. ¹⁶Myja katu nde erexoha my? Ame'ē rehe har ekwa ekwa exo. Katu ema'ema'e. Nde eremu'e ame'ē ke emuka'u te'e ym. Amō kotoy emu'e ym. Aja rahā, Tupā namō nde erexo katu ta. Nde rehe hendi ame'ē ta muka'u te'e ym ta tī. A'erehe Tupā namō ixo katu ta tī.

Myja Jesu kotoyhar ta rehe usak usak katu my

5 ¹Ma'e jaxer ame'ē ke amō ma'e rahā: "Mā peja ym" aja epandu ipe. A'e riki nde 'ar kotoy we tamūiha rahā, hātā ym epandu ipe. Nde pái aja wewe katuha rupi epandu katu ipe. Ta'ynuhu te rahā, nde mu aja epandu katu ipe. ²Nde 'ar kotoy te we a'iha rahā, ne māi aja epandu katu ipe. Kūjātāi rahā, nde rendyr aja epandu katu ipe. Nde erek'a'u ym ehe. Nde rendyr aja wewe katu epandu katu ipe.

³Ixawa'e manō ame'ē rehe har ihē apandu ta apo 'y. Nixói te ma'e me'ēha ke ipe rahā, Jesu kotoyhar ta me'ē me'ē ipe. Jeje te ixo ame'ē ke pe me'ē me'ē. Aja rahā, katu tiki. ⁴Pe, ixawa'e manō ame'ē membyr ta ixo rahā, a'eta riki usak usak katu ehe. Hainō ta ixo rahā, a'eta usak usak katu ehe tī. Imembyr ta tiha oho ixo rahā, imāi usak usak katu ehe tī. Hainō ta rehe aja tī. A'erehe apo imāi riki ixawa'e ym rahā, a'eta usak usak katu ehe rahā, katu tiki. Iari rehe hainō ta usak usak katu tī. Aja Tupā putar katu. Imāi rehe imembyr usak usak katu rahā, Tupā rehe a'eta hendi katu. Hainō ta aja tī. Tupā rehe hendi katu tī. ⁵Pe, ixawa'e manō ame'ē ke jeje te ixo rahā, ma'e ke Jesu kotoyhar ta me'ē me'ē katu ipe. Ma'e me'ēha ke nixói te, a'erehe Jesu kotoyhar ta me'ē me'ē katu ipe. Tupā rehe ixawa'e manō ame'ē ke jurujar katu. Inamō ma'e pandu pandu ixo tī. Aja te'eha a'e. "Ihē rehe esak katu" aja a'e pandu pandu ipe, Tupā pe.

⁶Pe, ixawa'e manō ame'ē ke jumuhury katu jō juehe rahā, Tupā ke a'e putar ym te apo. Aja rahā, ma'e ke Jesu kokyhar ta me'ē ym ipe. ⁷Aja ixawa'e manō membyr ta pe epandu katu. Hainō ta pe epandu katu tī. Pe, ihē apandu ame'ē ke a'eta ma'ema'e rahā: "Katu ym pehē" aja ym amō ta pandu a'eta rehe har. ⁸Pe, ianam ta rehe Jesu kokyhar ta haihu ym rahā, Tupā je'ēha rehe a'eta hendu ym. Jete. Hok wyr pe har ta rehe haihu ym rahā, aja tī. Tupā je'ēha rehe hendu ym tī. A'erehe Jesu rehe jurujar ym ame'ē ta aja a'e tī. Jete. I'ar koky te we katu ym a'e. Ianam ta rehe jurujar ym ame'ē ta haihu katu riki. (Aja ianam ta rehe jurujar katu ame'ē ta tī. Haihu katu ta tī.)

⁹Jesu kokyhar tama'e jy'ariha renda pe ixawa'e manō ame'ē paraky tar katu rahā, a'i ta jō katu. A'i te rahā, katu tiki. Kuja, 60 warahy 'ar i'ar koky te we rahā, ame'ē ke katu. Ixawa'e peteihar jō namō ixo ame'ē ke rahā, katu tiki. Aja rahā, paper rehe her ke emapyk. Amō parakyha ta rer namō emapyk. (Aja rahā, jy'ariha renda pe paraky ta, aja mujekwa katu.) ¹⁰Kuja ehe har ngā ukwa ame'ē ke rahā, katu tiki tī. Amō ta pe ma'e katu ame'ē ke ma'ema'e. Imembyr ta ke mutiha rahā, a'eta ke a'e mu'e katu. Jesu kokyhar ta rehe usak ramō, ame'ē ta ke hok pe a'e mupyta katu. "Ihē katu te" aja ym ukwa ame'ē ke. Pyrara ixo ame'ē ta py'a ke a'e muhury oho. Upa katu te ma'e katu ame'ē ke ma'ema'e tar katu. Upa aja rahā, katu tiki.

¹¹⁻¹²Pe, ixawa'e manō ame'ē ke a'i te ym rahā, paraky ym ta. Jesu kokyhar tama'e jy'ariha renda pe paraky ym ta. A'i te ym rī. A'erehe amō sawa'e rehe usak rahā, pyhyk tar katu nahā my tī. Aja rahā, Kirisutu pe ma'e manga katu ame'ē ke hijar ta. (Ixawa'e manō ramō rahā, a'e pandu: "Jesu kokyhar tama'e jy'ariha renda pe ihē aparaky ta" aja ixawa'e manō ame'ē ke manga katu.) Ame'ē manga katuha ke a'e hijar. ¹³Aja rahā, a'e paraky ym ta. Amō amō ta rok rupi te'e a'e wata wata ixo my. Amō we tī. Amō ta rehe har katu ym pandu pandu ta my. Amō ta ixoha ke mujaxer te'e ta my tī. Ma'e ke pandu ym rahā, katu tiki. Anī. Ame'ē ke a'e pandu. ¹⁴A'erehe ixawa'e manō ame'ē ke a'i te ym rahā, mā peja amō sawa'e ke a'e pyhyk, aja ihē aputar.

Kuja ihē aputar tī. Ko imembyr mujā. Ko hok rehe usak usak katu. Aja rahā: "Jesu kokyhar ta katu ym" aja Jesu rehe jurujar ym ame'ē ta pandu ym ta.

¹⁵Jete riki. Amō ixawa'e manō, ame'ē ta amō koky ipy'a ke muruwak mondo. Satanama'e ukwaha rehe ipy'a ke muruwak mondo. (Ājā ramūi a'e.) ¹⁶Pe, Jesu rehe jurujar katu ame'ē ta ixo. Ko sawa'e. Kūjā

amō tī. Pe, ame'ē ta riki ixawa'e manō ame'ē anam rahā, ame'ē ta riki haihu katu ehe. Aja rahā, Jesu kqtyhar tama'e ke ame'ē ixawa'e manō ame'ē pyhyk ym ta. Aja rahā, amō ixawa'e manō ame'ē ke ixo. Nixói te ma'e ke me'ēha ipe. Ame'ē ke rehe jō Jesu kqtyhar ta haihu katu ta.

¹⁷ Jesu kqtyhar tama'e kapitā paraky katu rahā, mā peja pemuhepy katu ipe. Jete. Tupā je'ēha ke pandu pandu katu rahā, i'ar kqty te we pemuhepy katu ipe. Tupā je'ēha ke mu'e katu rahā, aja tī. Muhepy katu tī. ¹⁸ Tupā je'ēha rehe kuja amō mupinim:

“Hymba paraky rahā, iāpūi ke epukwar ym. (U'u we ta ixo rī.)

Ahúi aja me'ē ke pyrū pyrū rahā, iāpūi ke epukwar ym.”

Aja Jesu kqtyhar tama'e kapitā paraky katu rahā, pemuhepy katu ipe. Kuja Tupā je'ēha rehe amō mupinim tī:

“Amō paraky rahā, muhepy katu awa ipe” aja.

¹⁹ “Katu ym a'e ma'e” aja Jesu kqtyhar tama'e kapitā rehe har amō pandu pandu. Aja me'ē peteī sawa'e jō pandu rahā, ame'ē pandu rehe ejurujar ym. Pe, aja me'ē mokōi sawa'e ta juja katu te pandu rahā, ejurujar katu ehe. Juja ym pandu rahā, ejurujar ym. ²⁰ Ame'ē kapitā riki ma'e ka'u te'eha ke ma'e rahā, upa Jesu kqtyhar ta ruwa kqty epandu ipe. “Mā peja ym aja” aja epandu ipe, kapitā pe. Aja rahā, upa usak ame'ē ta kyje ta. (A'erehe ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'e ym ta tī.)

²¹ Ihē apandu ame'ē ke Tupā hendl. Jesu Kirisutu hendl tī. Tupā je'ēha rahoha ta hendl tī. Katu te ame'ē ta ke a'eta. Upa a'eta hendl. A'erehe nde pe ihē apandu ame'ē ke rehe ehendl katu. Kuja. Ma'e ka'u te'eha ke amō ma'e rahā: “Mā peja ym aja” aja epandu ipe. Aja me'ē nde rehe katu ame'ē ta pe epandu. Aja me'ē nde rehe katu aja ym ame'ē ta pe epandu tī.

²² Jesu kqtyhar tama'e kapitā ke nde eremu'am rahā, pahar emu'am ym. Eharō we rī. Katu ixoha namō a'e ixo katu my. Ame'ē ke ekwa py exo. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ē ke nde eremu'am rahā, nde riki erek'a'u te'eha ke nde erema'e, ame'ēja saka tī. Katu ym aja. A'erehe pahar kapitā ke emu'am ym. Ma'e nde erek'a'u te'eha ke ema'e ym nde. Nde katu ame'ē ke nde aja ngā pe emujekwa.

²³ Timo! Ehendl katurahā! Y ke te'e nde ere'u erexo apo. Pe, amō amō rahā, nde pusu ahy nde pe. A'erehe kawī pirā e'u we. (Mukatu ta. Anī. Eka'u ym ingi.)

²⁴ Amō tama'e ka'u te'eha ma'eha ke amō ukwa katu. “Katu ym nde” aja pandu ym ta me'lē te'e. Amō ta usak ehe, a'erehe pahar ukwa katu ehe har. Amō ta ukwa ym ha rupi ka'u te'eha ke amō ta ma'e.

Amō ta ukwa ym ha rupi ma'e, a'erehe pahar amō ta ukwa ym. A'engi amō ta mujekwa, a'erehe ukwa katu ehe har. (A'erehe pahar kapitā ke emu'am ym. Pahar haihu katuha ke emu'am ym tī. Pahar ixawa'e manō ame'ē ke mu'am ym tī. Ame'ē ta rehe har ekwa katu py exo.)

²⁵Aja me'ē katu ame'ē ke amō ta ma'e rahā, aja tī. Katu amō ta ma'e rahā, amō ta usak a'eta rehe, a'erehe pahar ukwa katu ame'ē ta rehe har. Amō ta ukwa ym ha rupi katu ame'ē ke amō ta ma'e. A'erehe pahar ym ukwa. A'engi amō ta mujekwa, a'erehe ukwa katu a'eta rehe har. (A'erehe pahar kapitā ke emu'am ym. Pahar haihu katuha ke emu'am ym tī. Pahar ixawa'e manō ame'ē ke emu'am ym tī. Ame'ē ta rehe har ekwa katu py.)

Miasu ta ke emu'e katu

6 ¹Timo! Miasu ta rehe har ihē apandu ta apo 'y. Ame'ē ta Jesu rehe jurujar katu ame'ē ta ke. Pe, ijar rehe a'eta hendu katu rahā, katu tiki. Aja me'ē jamu'e. A'erehe ijar rehe hendu katu rahā: "Páu ta mu'e ame'ē ke katu ym" aja amō ta pandu ym ta. "Tupā katu ym" aja ym pandu ta tī. ²Pe, ijar riki Jesu rehe jurujar katu rahā, imu aja a'e. A'erehe ijar rehe hendu ym rahā, katu ym tiki. Jesu rehe jurujar katu a'e tī, a'erehe imu aja apo 'y. A'erehe i'ar koky te we a'e paraky paraky katuha rahā, katu tiki. Ijar riki Jesu kokyhar apo 'y. Miasu ta ipy'a katu ehe tī. A'erehe paraky katu ipe rahā, katu tiki. Timo! Aja miasu ta pe epandu katu. Emu'e katu a'eta pe tī.

Amō koky mu'e ame'ē ta pe epandu: "Mā peja ym"

³Ihē apandu ame'ē ke ngā pe epandu katu. Emu'e katu tī. Pandu katuha ke Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te mu'e. Ame'ē mu'e ame'ē ke kuja. Tupā je'ēha mu'e, aja katuha namō amō ixo. Pe, aja amō mu'e ym rahā, amō koky a'e mu'e rahā, ⁴a'e ukwa katu te, aja ukwaha jupe naī. Anī. Ukwa ym ma'e. Panduha rehe har je'ē hātā tā hū. Amelē rehe ka'u te'e. Pe, ame'ē ke muparayh ngā ke. Jumai tī. ("Mā peja ym pemu'e" aja ame'ē ta pe epandu.) Amō ta namō ame'ē ta je'ē je'ē hū a'eta jupe tī. Katu ym ukwa ukwa a'eta juehe ixo. ⁵Jixer ame'ē ke pame katu te ipy'a pe ukwa ukwa ixo. A'erehe je'ē hātā tā hū. Aja te'eha a'eta. Jetehar ke a'eta ukwa ym apo. ("Mā peja ym pemu'e" aja ame'ē ta pe epandu.) Jesu rehe a'eta jurujar katu rahā, ma'e ke heta hū ta, aja a'eta ukwaha jupe naī.

Tamatarer rehe jō nde py'a emoī moi ym

⁶ Jete. Jesu rehe amō jurujar katu rahā, hury katu a'e ixo, a'erehe ma'e ke heta hū, ame'ēja saka. Ima'e ma'e ke heta hū rahā, hury katu ixo. Ima'e ym te rahā, hury katu ixo tī. Jesu rehe jurujar katu, a'erehe hury katu ixo. ⁷ Kome'ē ywy keruhū pe jande māi ngi ja'ar rahā, ma'e ke namō ym ja'ar. Jawe te'e ja'ar. Pe, jamanō rahā, upa katu te jahijar ta jaho tī. ⁸ A'erehe jande mi'u namō jō jande jaxo rahā, jande rury katu jaxo. Jandema'e mundeha namō jō jaxo rahā, aja tī. Jande rury katu jaxo tī.

⁹ Ma'ewyra myahy rahā, matapi pe ixe katu oho. Pe, matapi pyhyk. Aja awa tī. Upa ma'e ke amō heta hū ta jupe rahā, pahar ka'u te'e ehe. Amō we putar. A'erehe ma'e jixer ma'eha rupi amō we ma'e ke muheta hū ta my. Ka'u te'eha namō muheta hū my. Muheta hū rahā, katu ym, aja ukwa ym. (Matapi pyhyk, ame'ēja saka.) A'engi a'e pyai. A'e ke Tupā mupyrrara ta. ¹⁰ Jete. Tamatarer rehe jō amō ipy'a katu ixo rahā, tamatarer pyhykiha rehe upa katu te ma'e jixer ame'ē ke ma'ema'e ta my. Tamatarer ke amō ta putar katu ta, a'erehe Jesu rehe jurujar katuha ke hijar oho. A'erehe a'engi a'eta pyai te hū. Marā ka ym jumuhuryha juehe.

Timo ke Páu mu'e

¹¹ Timo! Nde riki Tupā kotyhar ke. Tamatarer rehe jō ipy'a katu ame'ē rehe har ihē amupinim ramō. Ame'ē ta aja ym nde tī. Anī. Katu ame'ē ke ema'ema'e. Tupā je'ēha mujekwa, aja katuha namō exo. Tupā rehe tapijar te'e we ejurujar katu. Mā peja amō ta rehe epy'a katu. Nde ke amō ta mahy rahā, mā peja nde py'ahu te'e ehendu. Amō ta pe nde erepandu pandu rahā, wewe katu epandu. ¹² Upa nema'e pyrātāha namō eparaky katu. Tupā je'ēha ke nde eremu'e, ame'ē riki nema'e parakyha ke. Pe, ixoty nde ke Tupā muhyk ta raho. Jesu rehe nde erejurujar katu, ame'ē ke amō ta pe nde erepandu pandu rahā, ixoty nde ke a'e muhyk ta raho, aja a'e mujekwa nde pe. ¹³ Upa katu te ma'e ke pe ixuweha Tupā muwyr ixo. Pon Pirat ruwa koty juehe har Jesu Kirisutu pandu pandu katu. Ihē apandu ame'ē ke a'e hendu. Tupā aja tī. Hendu tī. A'erehe mā peja ihē apandu ame'ē ke rehe ehendu katu tī. ¹⁴ Upa katu te nde pe Tupā mujekwa ame'ē ke rehe ehendu katu. Emupyta we ym. Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te jywyrīha angaha ke rehe Tupā mujekwa. Ame'ē angaha ke

uhyk ym rahā we, Tupā je'ēha rehe tapijar te'e we ehendu katu. Tupā pandu ame'ē ke rehe nde erehendu katu rahā: "Katu ym nde erema'e" aja amō ta pandu ym ta. ¹⁵Angaha ke rehe uhyk katu te rahā, Ta'yṛ ke Tupā mujywyr ta. Tupā riki katu te ame'ē ke a'e. Pyrātā te hū ame'ē ke a'e tī. Upa katu te sehar kapitā keruhū ta ke Tupā mu'am. A'e putar ame'ē ke jō ame'ē ta ma'ema'e. A'erehe a'e riki kapitā keruhū te.

¹⁶"A'e jō riki uhā te hū ame'ē ke a'e.

Weraha rupi a'e ixo. Marā ka ym awa uhykiha ehe, weraha rehe.

Usak ym te awa ehe tī.

Awa usak ym ta ehe tī.

'Ne jō riki katu te me'lē ke' aja mā peja ngā pandu ipe.

A'e pyrātā te hū ame'ē ke a'e. Aja te'eha a'e. Amen." Ame'ē riki: "A'e ty" aja.

¹⁷Kome'ē ywy keruhū pe ima'ehū ame'ē ta ixo. Ame'ē ta pe epandu katu. Kuja epandu ipe:

—Pehēma'e hū, a'erehe pehē jō riki katu te ame'ē ke pehē jupe, aja ym pekwa. Pahar pehēma'e kanim ta my, a'erehe ame'ē ke rehe jō pehē py'a pemoī ym. Pe, Tupā rehe pejurujar katu pexo. A'e riki upa katu te ma'e katu ame'ē ke jande pe muwyr katu. Ame'ē namō jande ke a'e muhury katu. ¹⁸Katu ame'ē ke pema'ema'e. Jete. I'ar koty te we katu ame'ē ke pema'ema'e. Ima'e ym te ame'ē ta rehe pekyty'ŷ ym — aja ima'ehū ame'ē ta pe epandu katu.

¹⁹Aja ima'ehū ame'ē ta ma'ema'e rahā, ywa pe a'etama'e heta hū ta. Yman rahā, ywa pe ma'e Tupā me'ē me'ē katu ta a'eta pe. A'eta uhāha namō ixo katu ta. Hury katu ta ixo tī.

²⁰Timo! Ehendu katurahā! Ima'e je'ēha ke nde pe Tupā muwyr. Ame'ē ke jō emu'e katu. Amōma'e panduha jaxer ame'ē ke rehe ehendu ym. Ame'ē riki Tupā ngi har ym. Amō ta pandu: "Upa katu te jakwa katu te" aja pandu naī. Anī. Ukwa katuha rehe har a'eta je'ē hātā tā jō. Ame'ē ke rehe ehendu ym tī. ²¹Ame'ē ke rehe amō ta hendu katu. Pe, Jesu rehe jurujar katuha ke hijar oho. A'erehe ame'ē ke rehe ehendu ym. (Aja rahā, nde erejurujar katuha ke nde erehijar ym ta tī.)

Mā peja john pehē rehe Tupā ipy'a katu te hū.

Upa.